

La Tribuna

El Cybercat i la recerca en ciberseguretat

Quan tota la vida passava al món físic calia vetllar per la seguretat física. En la mesura que una part creixent esdevé al ciberespai, hem de donar més pes a la ciberseguretat

Les empreses consideren el risc per a la ciberseguretat el segon risc no financer més important, només per darrere de la mala reputació

Els sistemes d'informació i les xarxes de comunicació segurs són essencials perquè puguem continuar vivint com vivim. En depenen l'economia (la banca, la borsa i en general els diners ja no «habiten» en el món dels àtoms sinó en el món dels bits), la mobilitat (un cotxe modern té uns 100 ordinadors industrials dintre seu), la sanitat (les històries clíniques s'emmagatzemen en ordinadors i la cirurgia cada cop implanta més dispositius informatitzats, com ara marcapassos) i gairebé tots els àmbits, àdhuc la democràcia (són ben coneguts els ciberatacs recents orientats a influir en el resultat d'eleccions).

Quan tota la vida passava al món físic, calia vetllar sobretot per la seguretat física. En la mesura que una part creixent de la vida passa al ciberespai, hem de donar un pes creixent a la ciberseguretat. En efecte, els delinqüents cada cop tenen un perfil més informàtic i el nombre de ciberatacs creix desmesuradament. Alguns van orientats al robatori de dades, d'altres merament a provocar una denegació de servei col·lapsant servidors a força d'enviar-los un munt de missatges, i encara d'altres a prendre el control de sistemes informàtics d'alguna empresa o país.

La ciberseguretat i la protecció de la informació han esdevingut grans prioritats de la nostra societat. Les empreses són cada cop més conscients que llur seguretat a la xarxa és tan important o més que llur seguretat al món físic. En un sonatge recent, les empreses consideren el risc per a la seva ciberseguretat el segon risc no financer més important, només per darrere del risc de mala reputació (i cal tenir present que la reputació es pot perdre si se sap que una empresa ha patit un ciberatac seriós). Per

això les ofertes de feina que demanen experts en ciberseguretat no han parat de créixer en els darrers cinc anys.

En aquest context, els grups de recerca catalans que fem recerca en seguretat informàtica ens hem unit per formar el Cybercat (Centre de Recerca en Ciberseguretat de Catalunya). Aquest centre ha estat promogut i és coordinat per la Universitat Rovira i Virgili (grup CRISES), i hi participen grups de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i la Universitat de Lleida (UdL).

El Cybercat compta amb més de cent investigadors (el 70% dels quals doctors) i en els darrers cinc anys ha aconseguit més de 6 milions d'euros en projectes de recerca i en contractes de transferència industrial. En aquest mateix període ha publicat més de 400 articles i ha format més de 30 nous doctors.

Actualment, la seu del Cybercat és a la URV.

L'objectiu genèric del nou centre és erigir-se en la referència en recerca en ciberseguretat en l'àmbit nacional català i en un actor important en el mapa internacional. La conjuntura europea hi és molt favorable. D'una banda, el nou Reglament General de Protecció de Dades de la Unió Europea, que entra en vigor el 25 de maig, augmenta molt els requisits de protecció de dades personals. Això genera noves necessitats tècniques i noves oportunitats laborals. D'altra banda, la Comissió Europea ha constituït un Fons Europeu de Defensa, que finançarà recerca, desenvolupament i adquisició de tecnologies útils per a la defensa, entre les quals destaca la ciberseguretat. Pel que fa a la part de recerca estricta, hi destinarà 90 milions d'euros fins al 2019 i 500 milions d'euros anuals a partir de 2020. L'objectiu del fons és que Europa redueixi el seu nivell de dependència dels Estats Units en matèria de defen-

sa i que avanci cap a l'autosuficiència.

Els objectius més concrets del Cybercat inclouen millorar i impulsar la recerca en ciberseguretat i en privadesa de la informació que es fa des de Catalunya. Lògicament, això es traduirà en un augment de la transferència de tecnologia, que actualment ja fem a grans empreses internacionals (fabricants de telèfons mòbils, constructors d'automòbils, empreses de votació electrònica, instituts d'estadística oficial, etc.). El nou centre també pretén incidir en la formació d'alt nivell (màster i doctorat) en ciberseguretat i en privadesa, atesa la gran demanda de professionals d'aquests àmbits. Finalment, el front mediàtic també és important. La ciberseguretat és una preocupació creixent de la societat i és sovint a les notícies, a causa dels atacs reiterats. Cal que els mitjans de comunicació disposin d'interlocutors qualificats quan vulguin informar d'aquests temes, i nosaltres ho podem ser.

JOSEP DOMINGO-FERRER
@diaridtarragona

Catedràtic d'Enginyeria Informàtica, URV

Domingo-Ferrer és catedràtic del Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques de la Universitat Rovira i Virgili, on dirigeix la Càtedra Unesco de Privadesa de Dades i és també fundador i director en funcions del Cybercat. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat i és membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha rebut també diverses distincions internacionals. És un dels informàtics més citats de Catalunya.